

Politiški pregled.

* **Skupni državni proračun.** Iz Budimpešte javljajo: Na skupni ministrski konferenci se je določilo, da se izdatki za armado v letošnjem proračunu zvišajo za 20 milijonov. Poleg tega pa pridejo v ta proračun še strahovito visoki izdatki, namreč aneksijski stroški v znesku 235 milijonov, od katere vsote odpade na Ogrsko 85 milijonov, in dalje odškodnina Turčiji za aneksijo Bosne in Hercegovine v znesku 54 milijonov. Specialno vojaške zahteve pridejo v proračun za leto 1911.

* **Nov veleizdajniški proces na Hrvaškem?** Učitelj Peter Petrovič v Zgornjem Skadru, ki je bil zaradi veleizdaje pri zadnjem zagrebškem veleizdajniškem procesu obsojen na 7 let ječe, z odlokom septemviralnega stola zagrebškega pa pogojno izpuščen na svobodo, je bil, ker se je brez vednosti preiskovalnega sodnika oddaljil od svojega bivališča in ker je imel baje zopet nove veleizdajniške govore, vnovič aretiran in izročen zagrebškemu sodišču.

* **Razburjeni Vatikan.** V vatikanskih krogih vlada velike razburjenje, ker se je o priliki proslave 40 letnice osvoboditve Rima po italjanski armadi rimski župan Nathan v svojem govoru dotaknil tudi papeške nezmotljivosti, češ, da ta nezmotljivost pomenja bojkot vsega človeškega napredka.

* **Zmanjšanje števila ruskih praznikov.** Iz Petrograda javljajo: Zakonski načrt o zmanjšanju števila ruskih praznikov je našel v državnem svetu malo odziva. Zakonski načrt bo predložen dumi s poročilom, v katerem se poudarja, da ruski trgovski, industrijski in gospodarski krogi silno tožijo na veliko število praznikov — 91 na leto — ki da silno škodijo vseskupnemu gospodarskemu razvoju Rusije.

Obrambni vestnik.

* **Iz Žetal nam pišejo:** Dne 22. septembra t. l. je bil Jurij Straus, mali posestnik v Dobrini, občini žetalske župnije, pri c. kr. okrajni sodnji v Rogatcu obsojen na 7 dni zapora, poostrelega z enim postom, ker je na dan opravičbe šolskih zamud svoje hčere tov. nadučitelja M. Sotoška na časti žalil, rekoč, da je z načelnikom „limel“ itd. V pritožbi zoper šolsko kazen je na dež. šol. svet pisal neresnično trditve, ki je zopet bila žaljiva za nadučitelja. Za te žalitve je dobil omenjeno kazen.

* **Kaj je pri nas disciplinarni pregrešek!** „Slovenec“ (štev. 217.) se jezi na „Učit. Tov.“, ker zagovarja in zastopa interese učiteljstva in odkriva krivice in postavolomstva, ki jih uganja dež. šol. svet. Preti celo, da bo dež. šol. svet discipliniral vsakega učitelja, ki piše v „Učit. Tov.“! No, le naprej! Seveda oni, ki pišejo v „Slovenca“ demagoške novice in ščuvajoče članke k nasilnosti, niti za discipliniranje več niso, temveč spadajo v ječo med človeški družbi nevarne hudodelce. — Pa saj so vendar tudi ljudje okolo „Slovenca“ uvideli, kake piče imajo pri listu, ki jim več škoduje nego koristijo z gnusnim pisanjem in so jih v zadnjem času postavili tudi pod kuratelo. Pa kar dva najboljša „prijatelja“ učiteljstva! Onima gospodoma svetujemo, naj le sebe rajša branita doma, da ne bosta tudi gmotno na slabšem kakor pa da izkušata očistiti grehe dež. šol. sveta. Le ne razburjajte si živcev, če ste si jih kaj okrepili na dopustu, g. Trseglav.

* **„Katoliški“ duhovnik-denunciant — obsojen.** Župnik Pfajfar v Dražgošah, ki je denunciral tov. Stupico dež. šol. svetu, zaradi česar je tov. Stupica v disciplinarni preiskavi, je bil zavoljo lažnive izjave, ki jo je podal zoper tov. Stupico, obsojen na 50 K globe. Nahujskana fantiča, ki sta po krivem pričala, pa vsak na 24 ur zapora. — Deželni šolski svet in barona Schwarza opozarjamo na to!

Štajerske vesti.

Iz ljutomerskega okraja. Tukajšnji okr. šol. svet je pred kratkim razposlal na šole v okraju ukaz c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z dne 22. avgusta 1910, št. 27782, ki se z njim šolskim vodstvom naročuje, da bi se pri morebitni uvedbi pouka v deških ročnih spretnostih po upoštevanju krajevnih razmer ozirala zlasti na košarstvo (Korbflechterei). Kakor se poroča v zadevnem odloku c. kr. šol. sveta v Gradcu z dne 9. septembra 1910, št. 3/6355/16/10, je neka uvaževanja vredna oseba, oziroma oblast opozorila c. kr. ministrstvo za bogočastje in uk na pomen in dobre uspehe pri poizkusni uvedbi košarstva v deških ročnih delih. — Zgoraj navedeni ukaz zasluži res pozornost in, kar je največje važnosti, dejansko izvrševanje. Pouk v deških rokodelih se goji v ljudskih šolah z vedno rastočo vneto. Kar se tiče uvedbe košarstva v njegovo obsežje, moramo konstatovati le golo dejstvo, da bi bilo to nekaj ne samo za igračkanje, marveč praktično, dobičkonosno delo. Pomisliti pa je še pri tem, da bi deček tudi v poznejšem življenju mogel zaslužiti s takim znanjem marsikatero kronico. Najnavadnejše izdelke iz košarstva potrebuje vsak kmetovalec. Koliko denarja se izmeče za te stvari in končno še se ne dobi od raznih šušmarjev najboljšo blago! Kako bi poskočil ugled šole in učiteljstva, če bi naš kmetovalec uvidel, da mu šola s takim

poukom izkuša in hoče prihraniti denar! Saj je baš denar njegova Ahilova peta! Ukaz je torej umesten, hvalevreden; toda vprašamo se, koliko učiteljev je usposobljenih v košarstvu? V tem okraju niti eden ni, v drugih okrajih bo najbrž ravnotako. Če se že zahteva od nas kaj pametnega, naj vendar merodajne šolske oblasti preskrbijo poprej za dovoljno izobrazbo učiteljstva v tej stroki! Kako naj n. pr. ukažem črevljarju, da mi izdelata pohištvo, ako se mi zarzva nikoli in nikjer ni učil? Nonsens. Ukazuje se nam — bodimo odkriti — vse mogoče, toda naše gmotne mizerije ne izkuša odpraviti noben hudič! Toda učitelji smo pri vsi svoji žalostni usodi ljudje boljše vrste, imamo „dobro voljo“ in naposled tudi „meso“. Hočemo storiti našemu ljudstvu dobrega, kar se vobče da. Tako tudi tega ukaza ne bomo prezrli; ker pa nam naše šolske oblasti v svoji mačehovski skrbi za nas ne dajo priložnosti, da bi se izučili v potrebnem, preden nam kaj dobrega ukazujejo, zato moramo in hočemo za to skrbeti sami, kakor že večkrat. A kako? Lahko! Pri S v. Barbari v Haloza h (17 km od Ptuja) obstoji že več let c. kr. državna učna delavnica za košarstvo, ki jo prav spretno vodi in dosega krasne uspehe tamošnji nadučitelj tov. Ant. Ogorelec. On je vsakemu dobrohotič tovariš. Prosimo ga tem potom, da še letos tekom meseca oktobra (torej še v počitnicah) priredi pardnevni učni tečaj v košarstvu za učiteljstvo, da se moremo naučiti najpotrebnejšega (elementov) iz te stroke. To bo rad storil in — in hvaležni mu bomo za trud. Deželni šolski svet pa bi naj dal poleg ukaza udeležencem tečaja primerno podporo.

Tovarišem, ki se za košarstvo količkaj zanimate, pa tem potom priporočam, da se tečaja tudi častno udeležiti — vsaj po eden z vsake šole. Ako se pa moj predlog ne realizuje, so ta in podobni upoštevanja vredni ukazi naših šolskih oblastev prazna reč in samo na — papirju. Razvoju našega šolstva in blaginji ljudstva pa ne koristijo čisto nič!

Florianus.

Splošni vestnik.

Poverjenike Slovenske Šolske Matice prosimo, da pobere letnino (4 K) za l. 1910. ter jo z imenikom vred pošljejo društvenemu blagajniku Jakobu Dimniku, v Ljubljano.

Člane Slovenske Šolske Matice iz Ljubljanske okolice prosimo, da pošljejo letnino vsak zase ali pa tudi več skupaj naravnost blagajniku Jakobu Dimniku v Ljubljano.

Listnica uredništva.

A. L. v K.: Kadar končamo ta listek, pride Vaš spis na vrsto.

Od splošne draginje nezadeta je ostala najfinejša izmed vseh žitnih kavinih vrst, namreč Franckova Perl-ržena kava z znamko „Perlo“. — Ta priznana izborna vrsta se dobiva pri vseh gg. trgovcih po 1/2, 1/4 in 1/8 kg po poprejšnjih cenah. — Svarilo pred ponaredbami in nujna prošnja, da naj se le originalni zavoji z imenom „Franckov Perlo“ in s tovarniško znamko „kavni mlincek“ sprejemajo.

Našim rodbinam

priporočamo 52—20

Kolinsko cikorijo

Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu.

Čez
FLORIAN
ga ni!
Po njem ti jed diši,
Želodec ne boleha
In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno „FLORIAN“!

Zavračajte ponaredbe!

Ljudska kakovost liter K 2-40
Kabinetna kakovost . . . 4-80
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Slavnim šolskim vodstvom in gg. učiteljem v ljubljano priporočam svojo

izvrstno urejeno knjigoveznicu.

Izvršujem vsa v knjigoveško stroko spadajoča dela.

Za šolske in druge knjižnice sem upeljal posebno trpežno in lično vezavo, namreč v celo močno platno ravno za isto ceno kakor do sedaj pol platno.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

Anton Janežič

knjigovez 12—11
Ljubljana, Florijanske ulice 14.

Umetna knjigoveznica

Fr. Breskvar

v Ljubljani 12—8

Filipov dvorec, poleg Frančiškanskega mostu za vodo se priporoča slavnim šolskim vodstvom in gg. učiteljem v izdelovanje vsakovrstnih knjigoveških del.

Na večja dela popust!

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem
poleg Prešernovega spomenika

priporoča slavnemu učiteljstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd. 26—20

Ljubljanske Benetke

so zopet odprte.

17—15 Slav. občinstvu se v ljubljano priporoča
Kavarna „Prešeren“.

Jakob Šuligoj

urar c. r. drž. železnice
Gorica, Gosposka ul. 25
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih in stenskih ur, budilk i. t. d. : Zaloga zlatnine in srebrnine. 52—10

Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev za krojače, čevljarje, in vse druge obrti.

Pri meni je vsak stroj za 10 do 20 K ceneji in jamčim za prodani stroj od 5 do 10 let.

Prodajam tudi na obroke.

Svarilo!

Kdor hoče kupiti šivalni stroj, naj se ne da vplivati po oznanilih, ki imajo namen, pod izrabo imena 24—15

Singer

prodajati rabljene stroje, ali pa take, zastarelega sistema. Opozarjamo na to, da se naši šivalni stroji ne oddajajo prekupovalcem, temveč se v lastnih prodajalnah prodajajo direktno občinstvu.

Le v prodajalnah, ki imajo takele izobeske, se dobe originalni Singerjevi šivalni stroji.

Singer Co.

delniška družba šivalnih strojev.
Kočevje, Glavni trg.

Zagreb.

Kralj. hrv.-slav.-dal. dežel.-vlad. ukaz 31. jul. 1900; št. 3767.

Cenjenim gospodinjam

priporočamo najtopleje

pravi : Franckov: primatek k kavi

kot najboljši kavni surogat,

izdelovan iz tozemskih surovin

v domači tovarni

Henr. Francka sinov

v Zagrebu.

Varstvena znamka.